

Duurzaam inkopen, een veelkoppig monster

Wat ontbreekt er: het aanbod of de vraag?

Uit de sprookjeswereld weten we dat als je één hoofd wegneemt bij een veelkoppig monster, er direct een of zelfs meerdere nieuwe hoofden aangroeien. Het staat symbool voor een probleem waar je niet zo eenvoudig vanaf komt. NL Greenlabel pakt als duurzaamheidsstrijder het zwaard op en stelt de vraag: hoe zorgen we er samen voor dat duurzaam inkopen de norm wordt?

Auteur: Willemijn van Iersel

Met de Leidse Hortus Botanicus op de achtergrond is het de tweede bijeenkomst die NL Greenlabel wijdt aan het thema duurzaam inkopen. De eerste bijeenkomst vond eind januari in Arnhem plaats bij IPC Groene Ruimte. Hierbij waren alleen hoveniers en grootgroenvoorzieners aanwezig. Ditmaal zijn er ook diverse kwekers vanuit het netwerk van NL Greenlabel uitgenodigd; zij vormen immers een cruciaal puzzelstuk binnen het vraagstuk duurzaam inkopen. Want is het nu de vraag die ontbreekt of blijft het aanbod uit? Dit kip-of-eivraagstuk blijft lastig.

In de vorige bijeenkomst werd geconcludeerd dat een collectieve vraag ontbreekt. Kwekers zouden blijven hangen in traditioneel kweken omdat vanwege de zuinige vraag naar duurzaam kweken de overstap te riskant werd bevonden. Door middel van een manifest zou deze vraag naar duurzame beplanting moeten worden gecreëerd en verduidelijkt. In het manifest werd de inkoopkracht van hoveniers en grootgroenvoorzieners gebundeld, waarmee een duidelijk signaal aan de markt werd afgegeven: 'Wij vragen om duurzame beplanting en wij nemen dit gegarandeerd af.' Op papier een

mooie oplossing voor het kip-of-eiverhaal. Helaas bleek de aanpak niet de juiste. Het ophalen van de plantenlijsten was meer werk dan verwacht en veel hoveniers bleken geen harde aantallen op hun plantenlijst te (durven?) vermelden. Mattijs van Dalen van NL Greenlabel: 'Óf er werden aantallen genoemd met een rits mitsen en maren erbij. Kortom, de vraag sluit niet aan op het antwoord dat we zoeken.'

Bij de bijeenkomst met kwekers wordt het daarom over een andere boeg gegooid; het duurzaamheidslabel zet naar eigen zeggen drie stappen terug. Hoe gaat de zoektocht nu verder? Wanneer gaat het goed? En wat is duurzame beplanting: Milieukeur, Skal, of wordt het Duurzaamheidspaspoort Plant van NL Greenlabel gekozen?

Na een mooie rondleiding door de Leidse Hortus Botanicus door Rogier van Vugt, waarbij een tipje wordt opgelicht van de wondere plantenwereld, wordt de bijeenkomst vervolgd met een achttal pitches van kwekers.

6 min. leestijd

Biologisch is niet per definitie duurzaam

Jasper Helmantel, eigenaar van kwekerij Cruydt-Hoeck, bijt het spits af met een video-pitch. Hij wijst op drie verschillende duurzaamheidsfasen binnen de teelt. Helmantel: 'Het begint met kiezen voor een duurzaam sortiment. Kies soorten die zonder al te veel hulp en chemie gedijen in ons klimaat. Vervolgens richt je je teelt op duurzame wijze in. Tot slot hebben kwekers een rol als voorlichter: met advisering kun je ervoor zorgen dat de door jou gekweekte planten juist worden toegepast. Een verkeerd toegepaste plant is per definitie niet duurzaam. Ook een biologische plant is dus niet per definitie duurzaam.'

Vervolgens wijst Helmantel op de remmende werking van Skal. 'Volgens de Skal-certificering mogen wij planten en producten niet in één schuur verwerken. Daarom werken wij wel grotendeels biologisch, volgen de richtlijnen, maar zonder certificering.'

Waar blijft de doorzet?

De tweede pitch wordt gehouden door de vogelvriendelijkste agrariër van 2018: John Huiberts van Huiberts bloembollen. Huiberts

weet dat hij slechts een paar minuten heeft voor de pitch en stapt er dan ook direct in: 'Wat ik mis, is de doorzet. Wij telen wat iedereen wil en waar iedereen de mond vol van heeft: biologische bollen. Maar de vraag blijft uit.' Van Dalen springt in: 'Hoe kunnen we jou helpen, dan?' Huiberts grapt: 'Mijn bollen kopen!' En hij vervolgt: 'Het verhaal over hoe duurzaam wij bezig zijn, blijft vaak wel hangen. De bollenindustrie heeft de laatste tijd niet zo'n goede naam, maar ik laat zien dat het ook anders kan.'

'De vraag sloot niet aan op het antwoord dat we zoeken'

Zoektocht naar duurzaam kweekpotje

Laurens Lageschaar van de gelijknamige kwekerij wijdt zijn pitch aan zijn onvermoeibare zoektocht naar het allerduurzaamste kweekpotje, een zoektocht die in 2006 begon. Van papieren potjes, potjes van rijstmeel tot aan gerecycled plastic, de heilige graal is nog niet gevonden en zijn zoektocht gaat door. Momenteel is de enthousiaste kweker met een partij in gesprek om afbreekbare potjes te ontwikkelen, waarin de plant met biologisch afbreekbare pot en al kan worden gepoot. De wortels hoeven echter niet te wachten tot de pot is afgebroken; ze kunnen direct doorwortelen door lange sleuven in de bodem. Tot slot stipt Lageschaar nog de problemen van certificering volgens Skal aan. 'Het grootste probleem van Skal is het verzamelen. Nu, in de topdrukte, zou ik verschillende plantensoorten niet naast elkaar mogen zetten. Dat is gewoonweg niet werkbaar. Ik ben een idealist, maar ook een realist. Daarnaast worden producten door Skal-certificering gewoonweg 15 procent duurder. Een groot deel van de hoveniers wil dit niet betalen.'

Elwin de Vink van Donkergroen brengt daartegenin: 'De meerprijs van biobepanting binnen een project is toch peanuts als je het afzet tegen de totale projectprijs.'

Van weinig naar nul is moeilijk

Wat Jan Mouws van kwekerij J. Mouws uit Wernhout (omgeving Zundert) opvalt, is dat de overgang van veel naar weinig bespuiten makkelijk ging, maar van weinig naar nul heel

veel blokkades en barricades oplevert. Mouws kweekt zelf Natura-planten, die door hun energetische kwaliteiten mensen op diverse wijze helpen. 'Wij krijgen veel positieve reacties over de heilzame werking van onze planten, maar mensen blijven het moeilijk vinden om te aanvaarden dat planten meer zijn dan alleen mooi. In 2006 en 2007 werden we uitgelachen om deze boodschap op de beurs GrootGroen Plus, maar ik denk dat de wereld inmiddels klaar is voor onze boodschap.'

Certificering is als een keurslijf

Aad Vermeer van de Brabantse kwekerij Aad Vermeer stipt binnen zijn pitch de problematiek rondom certificering aan. 'Als je eenmaal gecertificeerd bent, zit je in een keurslijf. Wij gebruiken zo min mogelijk chemie en alleen organische bemesting. Deze boodschap proberen wij dan ook naar buiten te brengen.'

De Vink heeft daarover een opmerking: 'Er zit een grens aan geloven. Ik moet deze garanties aan mijn opdrachtgevers kunnen geven. Ik kan niet iedereen op zijn blauwe ogen vertrouwen.' Vermeer: 'Ik wil het omdraaien. Wij blijven op sommige plaatsen in onze sedummatten minimaal chemie gebruiken, maar we plukken vooral veel. Toets onze mat maar; dat maakt me niet uit.'

Certificeren: ja, graag

In de pitch van Stefan Verbunt, adjunct-directeur bij Griffioen Wassenaar, wordt een andere mening verkondigd. 'Wij werken wel veel met certificering. We dragen het Bijenstichting- en Vlinderstichting-logo. Daarnaast zijn we Planet Proof- en NL Greenlabel-gecertificeerd. Onze planten voor de openbare ruimte kweken we zonder hulpmiddelen, uitsluitend in de maat P11. Als je gaat kweken met hulpmiddelen, redden die planten het ook niet in de openbare ruimte.'

Vreemde eend met groen DNA

Sander Scheper omschrijft zichzelf als: 'een beetje een vreemde eend in de bijt'. Scheper is business development manager bij de zelfbenoemde grootste sedumkweker, Sempergreen. Scheper heeft naar eigen zeggen geen groene vingers en weinig groene kennis vergeleken met de andere kwekers in de zaal. 'Maar opgegroeid tussen de weiland beschik ik wel over groen DNA.' Zijn kennis ligt voornamelijk in bedrijfsmatig handelen. Scheper ligt toe: 'Bij Sempergreen zijn we altijd bezig met het zo slim mogelijk indelen van de transacties op

onze 150 hectare grote kwekerij. Op jaarbasis besparen we hiermee enorm veel transportkosten.'

Van 5 naar 3 naar 0,75 kg per hectare

De laatste pitch is van Marius Torn Broers van M. van den Oever Boomkwekerij en is ook op video te zien. Wegens tijdsgebrek kan de pitch niet in zijn geheel worden afgespeeld, maar ook hieruit blijkt dat M. van den Oever bezig is met duurzaam kweken, niet per se volgens (Milieukeur-)certificering. In een normale teelt is 5 kg hulp- en bestrijdingsmiddelen per

hectare toegestaan, volgens Milieukeur is dat 3 kg. M. van den Oever zit zelf op 0,75 kg per hectare.

Hoe verder?

Duurzaam en/of biologisch inkopen is een hot topic; dat blijkt maar weer. Niet voor niets schreef onze hoofdredacteur er recent nog twee artikelen over. Ook daaruit bleek dat de schoen wringt, maar waar precies is lastig te duiden. Zijn de ambities van gemeentes en opdrachtgevers toch minder groen dan men doet geloven?

Hoekstra van NL Greenlabel: 'Hoe kunnen we een steen in de vijver gooien, waardoor het rimpeleffect zich doorzet? We willen geen log systeem en het moet werkbaar blijven, niet zoals Skal. Wij kunnen ons plantenpaspoort aanpassen, zodat het ook toepasbaar is voor individuele plantensoorten bij kwekers en niet alleen voor plantconcepten.' De Vink: 'Moeten we niet verder teruggaan? Waarom zijn we waar we nu staan?' Laurens Lageschaar: 'Simpel, vanwege de kostprijs.' De Vink: 'Laten we dan stoppen met elkaar kapot concurreren. Wij kunnen het verschil maken. Het is een fundamentele discussie, wat we nu willen.' Aarnoud

van 't Hof, commercieel directeur van Hovenier Van der Heijden: 'Wat ik wil, is eenvoudig: een goede plant van een betrouwbare leverancier. De prijs zie ik vaak pas na een aantal maanden, wanneer de rekening komt.' Danny de Vries, ontwerper bij Snoek, is het hier roerend mee eens: 'De service blijft heel belangrijk. Het is lastig om de overstap te maken naar duurzame inkopers. Wij hebben onze eigen betrouwbare leveranciers.' Huijberts, de biologische bloembollenkweker, brengt hiertegenin: 'Het kweken is niet zo'n groot probleem; dat lukt ons wel. De afzet is het allerbelangrijkste.' Reinald van Ommeren van Loohorst Landscaping: 'Het gaat vooral ook om logistiek. Waarom is er geen partij die alles biologisch of duurzaam levert? Ik wil niet te veel gedoe; wanneer ik een project heb, wil ik alles bij één iemand kopen. Bij hoge uitzondering bij een tweede partij, maar dan stopt het.'

Als kweker kun je door advisering zorgen voor de juiste toepassing van jouw planten

Be social

Scan of ga naar:

www.boom-in-business.nl/article/29735/duurzaam-inkopen-een-veelkoppig-monster